

WORKING GROUP ON DEMOCRACY AND TECHNOLOGY(GT-DT), EUROPEAN COMMITTEE ON DEMOCRACY AND GOVERNANCE (CDDG), Council of Europe, Strasburg, wideokonferencja, 22.-23. 10.2020 r.

W dniach 22 - 23 października 2020 r. odbyło się zdalne spotkanie Grupy Roboczej ds. Demokracji i Technologii, którego celem głównym były dalsze prace nad dokumentem: Wpływ digitalizacji na dobre rządzenie. Spotkanie rozpoczęło od zatwierdzenia ogólnej agendy i zaprezentowania szczegółowego programu posiedzenia grupy roboczej. W pierwszej części obrad prof. Ines Mergel wygłosiła referat dotyczący procesu cyfryzacji w administracji publicznej. Szczególnie skupiła się na zagadnieniu kształtowania kompetencji cyfrowych wśród kadr administracji publicznej. Podała przykłady praktyk zinstytucjonalizowanej działalności w tym zakresie, np. UK, Dania. Zwróciła uwagę na potrzebę kształtowania kompetencji informacyjnych, podkreślając znaczenie gotowości cyfrowej organizacji. Wskazała obszary kompetencji kluczowych dla digitalizacji usług publicznych (digital public services).

W toku dyskusji wskazano także na znaczną rolę sztucznej inteligencji w działaniach administracji publicznej w przyszłości. Podkreślono, że rewolucja digitalna jest ciągłym procesem, który wymaga kształtowania nowych kompetencji, ale równocześnie jest to proces drogi z uwagi na konieczność rozwoju dedykowanej mu infrastruktury. W zakresie kształtowania kompetencji konieczna jest zmiana programów nauczania kursów kierowanych do przyszłych lub obecnych pracowników administracji publicznej. Sam proces kształcenia w zakresie kompetencji cyfrowych powinien uwzględniać aspekty lokalne, np. język, zdiagnozowany wyjściowy poziom kompetencji.

Sekretariat omówił zakres zmian w raporcie dot wpływu cyfryzacji na administrację publiczną. Zmiany dotyczyły części pierwszej i miały charakter ogólny. Dodano także rozdział 5 o transformacji cyfrowej i jej znaczeniu dla 12 zasad dobrego rządzenia. W rozdziale nt demokracji rozwinięto paragraf opisujący rolę sektora prywatnego. Rozdział: Free and fair elections został rozbudowany o zagadnienia związane z mikrotargetingiem. Dodano także nowe dobre praktyki.

Sekretariat poinformował o działaniach CDDG związanych z problematyką grupy. Centre of Expertise będzie analizować zagadnienie pracy zdalnej w administracji publicznej. W tym zakresie przygotowano kwestionariusz, który będzie dystrybuowany wśród członków GT-DT. Nie jest to kwestionariusz grupy roboczej tylko centrum, jego celem jest zgromadzenie informacji potrzebnych dla opracowania pakietu narzędzi przez Centrum.

W kolejnej części spotkania wystąpiła kolejna ekspertka Ardita Driza Maurer, która omówiła wyzwania związane z wykorzystaniem nowych technologii podczas organizacji wyborów.

Następnie przedyskutowano wstępną wersję Questionnaire for electoral management bodies, który ma dostarczyć nowej wiedzy, niezbędnej dla opracowania przewodnika dotyczącego wykorzystania nowych technologii na różnych etapach procesu wyborczego. Zdecydowano, że członkowie grupy roboczej potrzebują 2 tygodni na dokładne zapoznanie się z kwestionariuszem i sformułowanie uwag i modyfikacji.

Kolejny ekspert pan Jose Luis Vargas reprezentował Komisję Wenecką. Omówił wstępny raport KW dotyczący kluczowych zasad e-wyborów. Prezentowany dokument należy traktować jako projekt, nie jest on wersją ostateczną. Zauważył, że rozwiązania technologiczne mogą sprzyjać zachowaniom godzącym w demokrację, z drugiej strony, stymulować partycypację społeczną. Dokument opracowany przez KW analizuje nowe wyzwania związane z wpływem technologii na wybory.

Kolejnym ekspertem z ramienia Komisji Weneckiej był pan Gael Martin – Micallef, który przekazał zebrany link do wydarzenia - European Conference of Electoral Management Bodies <http://www.coe.int/EMB> oraz poinformował, że kolejna konferencja będzie m.in. poświęcona wyzwaniom digitalizacji i COVID 19 oraz będzie przebiegała w formule zdalnej.

Przewodniczący podziękował za spotkanie i zaprosił na kolejny dzień obrad grupy roboczej. Sekretariat poinformował, że w kolejnym dniu odbędą się 2 prezentacje kolejnych ekspertów.

Drugi dzień obrad rozpoczął przewodniczący, który powitał wszystkich uczestników. Merytoryczną część spotkania zapoczątkował ekspert, p. Hans Kundnani (Chathamhouse), który prezentował kluczowe wnioski płynące z raportu: The Future of Democracy in Europe. Technology and the Evolution of Representation, dotyczącego wpływu technologii na rozwój demokracji, zwłaszcza demokracji deliberatywnej i responsywności rządów. W swojej wypowiedzi podkreślił, że poza licznymi zagrożeniami, rewolucja technologiczna może także korzystnie wpływać na proces demokratyzacji. Zwrócił uwagę na wpływ digitalizacji na sposób funkcjonowania partii politycznych, w obszarze promocji, jak również podejmowania decyzji i angażowania obywateli.

W toku dyskusji Dan Popescu podkreślił znaczenie nierówności dla rozwoju demokracji oraz wpływu nierówności na poziom politycznego uczestnictwa obywateli, jak również na poziom satysfakcji i zadowolenia obywateli z jakości rządów. Poruszono też temat wykorzystania AI na rzecz rozwoju demokracji. Hans Kundnani podkreślił, że widzi możliwości wykorzystania sztucznej inteligencji w administracji publicznej, ale raczej nie w procesie podejmowania decyzji. Wrócono uwagę na popytowe podejście do kreowania

rozwiązań technologicznych.

Kolejną mówczyni p. Barbara Chiara Ubaldi (OECD) przedstawiła prezentację nt. transformacji digitalnej sektora publicznego, omawiając założenia dokumentu OECD: Digital Government Policy Framework (2020). W swojej prezentacji szczególną uwagę koncentrowała na zagadnieniu wykluczenia cyfrowego i możliwości wykorzystania wskaźnika Digitalnego Rządzenia wypracowanego przez OECD do analiz benchmarkingowych. Georgios Chrysafis poinformował o innych indeksów niż ten opracowany przez OECD, podkreślił przy tym, że występują różnice w wynikach pomiaru w zależności od używanej metodologii. Zauważył, że w indeksie OECD jest za dużo zmiennych jakościowych.

Po wystąpieniach ekspertów, pan Peter Andre zrelacjonował działania CAHAI. Szczegółowy raport zawierający część sprawozdawczą i planistyczną jest dostępny na stronie CAHAI.

Na zakończenie tej części spotkania przedstawiciele sekretariatu podziękowali za znaczny wysiłek włożony przez ekspertów i uczestników grupy roboczej, w tak owocne i dynamiczne spotkanie. Ponownie poproszono o nowe przykłady case studies, które zasiliłyby opracowania tworzone przez grupę roboczą. Sekretariat ma rozważyć organizacyjne i finansowe możliwości wyodrębnienia mniejszej grupy w ramach GT-DT, która zajęłaby się zagadnieniem organizacji wyborów. Decyzja o dokładnym terminie spotkania grupy roboczej zostanie podjęta w listopadzie

Przewodniczący podziękował i zakończył spotkanie.